

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

Štev. 6.

V Ljubljani, 25. junija 1906.

Leto III.

DR. MIROSLAV TYRŠ:

Sokolska gesla.*)

2. Bratstvo.

Nisi vstopil v navadno društvo, vstopil si v sokolsko društvo, bratsko društvo. Bratski ti te pozdravlja. Ali malo bi bilo, ko bi te samo zaimek pozdravljal. Pozdravlja te vljudnost, pozdravlja te odkritosrčnost, pozdravlja te, kdorkoli si, človeka dostojna enakost. Ta vtisk, tako smeš zahtevati, naj dela vse nate, ko te sprejemajo za člana, ko te uvrščajo v vrsto. V vrsti si vaditelj kaže, pojasnjuje, varuje. Pri tem vsem naj se kaže v resnici *bratski* duh; telovadec naj vidi, da je vaditelju do pravilnosti, da hoče olajšati vse izvedbe, da si je napredek, varnost svojih izročencev, da si je splošno telesno izobrazitev postavil za nalogo. On se s pametno besedo, toda tudi krepko zavzema za to. Naj kara in se ne vda, kadar gre za to, da se vzdrži red ali načrt; tudi v tem temelji pravi, dasi izpočetka morda ne docela razumevani prospeli in vsestranski razvoj njegovih telovadcev. Na telovadišču so vsi bratje, dokler pa traja pouk, bodi vaditelj starejši brat, ne morebiti nadut, ampak *pametnejši*. Čim vdanejši so mu vsi, čim zvesteje vztrajajo v njegovi vrsti, tem jasnejši dokaz, ne le da je on doumel svojo nalogo, temveč tudi, da so oni pojмили pravo

razmerje. Kako milo je vsem vztrajanje v taki vrsti, kako gre vse urno, prav, uspešno. — Pa vrsta je dovadila in da se znamenje k skupnim vajam, vse se pozove v red, dvored mora biti hitro in pravilno izveden. Komur pripada ta naloga, naj stori to z glasno besedo, bolj prosečo nego ukazujočo; nikogar ni niti tu niti pri poveljevanju žaliti z gospodovalno robotostjo. Kogar vidiš, da lenari, ženi ga v red, če hočeš s šalo, toda ne prezri nikogar in ne vdaj se. Če kdo ni pozoren in rogovili, opomni ga krepko, resno, toda ne žaljivo. To zaleže več nego nebratski način, in če je treba, tako dobiš podpore pri vseh spodobnih in pametnih ljudeh. Isto velja tudi o izletih. Tudi tu ima vsakdo pravico do vljudnosti; ni ukazovati, le da bi se ukazovalo, toda to, kar *mora* biti, naj se določno, pa bratsko zahteva; vsakdo ima pravico, da se čuti *prostega* v tem bratskem krogu *v tej meji*, ki jo pojem društva, ki jo red in spodobnost tu določajo. Toda ne samo da ti daje pravice, tudi *dolžnosti* docela določne ti nalaga bratstvo. Ako zahtevaš bratsko mišljenje, ga pa tudi izkazuji. Kakor so že človeške stvari, ni pač mogoče, da bi *vsakdo* urejeval, vsakdo vodil, vsakdo upravljal. Bodi tudi temu brat,

*) Glej 3. in 4. številko „Slov. Sokola“.

kdor je po društvenih pravilih v to poklican. Kdor je v odboru, kdor opravlja vaditeljski posel, ne bodi že *zato* predmet tvoje nevljudnosti. Zahtevaš vljudnost, bodi tudi vljuden! Zahtevaš spodobnost, bodi tudi spodoben! Zahtevaš bratskost, bodi tudi bratski! Ne išči časti v nasprotnem vedenju. Ne hoti biti izjema k pravilu, ki ga odobravaš in ki se *tebi* mili. Enakosti ne umej tako, da zanemarjaš to, kar oni, ki je za to določen, v mejah društvenih pravil od tebe zahteva; pa bi prenehalo redno delovanje, kjer drug drugega ovira, pa bi sploh nastala zmeda in vsako društvo bi bilo nemožno. Tako jo umej, da so pred društvenimi pravili vsi enaki in da se je vsakomur tako vesti, kakor ta pravila to zahtevajo. Če ti niso pogodju, glej, da odpraviš po *pravilnem* potu, kar ti ni všeč; toda *dokler* so v veljavi, se ravnaj tudi po njih. Zavezal si se v to že s tem, da si društvu pristopil. Mož si, ostani pri svoji besedi! Ako čuvaš iz poklica ali prostovoljno nad pravili, čuvaj nad zmisлом; ne bodi malenkosten ali celo sekanten. Pokaži, da ti gre za stvar in ne za to, da bi tega ali onega, ki ti ni pogodju, morebiti jezil.

Za tvoje pritožbe ti je odprta „knjiga želj in pritožb“. Poslušuj se je, toda stvarno, s premislekom, dostojnega in bratskega mišljenja. Kako veliko sporov je vzniklo v društvih samo zategadelj, ker se je v to knjigo razdraženo pisalo in odgovarjalo. Tudi če te je kdo po krivici napadel, ostani miren! Spor med brati se najlaže poravna, kadar je eden boljši in pametnejši. Naj ne prevarajo v tem pogledu oni, ki društvo upravljajo, zaupanje teh, ki so

jih izvolili; pa tudi oni naj ne bodo prevarani!

Posvetovalni društveni shodi izpodbujajo k mnogim popravam, k mnogim dobrim težnjam, toda le tedaj, kadar se pri njih predlogi niti ne *stavijo*, niti ne *zametajo* iz gole strankarske strasti, iz zavisti, nevredne plemenitega človeka. Mišljenje v resnici bratsko daje tu razpravam stvarnost in s tem razumnost in prospešnost. Tudi kara naj se na *nežaljiv* način. Kar se tu sprejme, pa vsi z veseljem izvrše in celota pri tem zopet prospeje. Nihče ni nezmočljiv, nihče brez napake, ampak tudi ti ne, ki napake očitaš. Ne pozabi tega in ravnaj se v besedi in v vsem svojem početju po tem. Ti pa, ki si bil pokaran, pomisli, če tega vendarle nisi nekoliko zaslužil. Ne bodi preobčutljiv, ne bodi pa tudi ne nepotrebno žaljiv. Kako mnogo društvo je vsled nepremišljenega postopanja posameznikov izgubilo najiskrenejše, najizdatnejše svoje moči in poginilo potem v razporu malenkostne častizeljnosti teh, ki so v njem ostali, da bi ga pokopali.

Če pa zaideš v kljub vsemu v izkušnjava, da bi pozabil bratsko mišljenje, pomni, da je društvo, v katerem živiš in ki ti daje toliko trajnih koristi, *narodno* društvo, da ničiš del narodnega dela, če enega izmed njegovih življenskih pogojev podkopavaš. Ta bratski krog, v katerega vstopaš, ne bodi ti šola sovražnosti, temveč šola dobrohotnosti, možatega prijateljstva, onega plemenitega, da, svetega bratstva, ki je v grških hetajrijih vzosito cvetlo in se do danes v južnoslovanskih pobratimstvih blesti. Ti, ki so skupaj živeli, skupaj se trudili, so tudi v boju tesno drug poleg drugega stali; drug

drugemu podpora, zaščita, drug drugemu branitelj in osvetitelj. V časih miru se je gojila ta najkrasnejša, najbolj junaška čednost. Dovzgojena pa

je bila v zaščito, kadar se je bližal vihar. „Vsi za enega in eden za vse“ je bilo že taborsko geslo, geslo k činu in vedno geslo k zmagi.

Vzor pravil sokolskega društva.

I. Ime in sedež društva.

§ 1. Telovadno društvo „Sokol“
ima svoj sedež

II. Namen in sredstva društva.

§ 2. Namen društva je, da povzdigne in okrepi telesne in нравne sile v slovenskem narodu.

§ 3. Društvo dosega svoj namen s tem:

- a) da goji društveno in javno telovadbo in poučuje mladino v telovadbi;
- b) da prireja izlete, zabave in veselice;
- c) da prireja predavanja in razprave, izdaja knjige, časopise in spise, tikajoče se društvenega namena, da razširja telovadno znanost vobče ter ustanovi svojo knjižnico in čitalnico;
- d) da se shaja z drugimi društvi tudi drugega namena in sploh porablja vsa zakonita sredstva, ki se ž njimi pospešuje društveni namen. V društvene namene sme društvo imeti svoj lastni pevski zbor in lastno godbo;
- e) da podpira zaslužna narodna podjetja;
- f) da ustanavlja podružnice;
- g) da pristopi kakor član „Slovenski sokolski zvezi“.

§ 4. Sredstva v dosego društvenega namena so:

- a) društveno premoženje, ki sestoji iz telovadnega orodja, pohištva in druge oprave;
- b) pristopnina in redni mesečni doneski članov;
- c) radovoljni darovi in čisti dohodki veselice, ki jih prireja društvo z vstopnino, ter drugi tem podobni ali slučajni dohodki.

III. Člani.

§ 5. Društvo ima: častne, ustanovne, izvršujoče in podporne člane. Član more biti vsaka oseba, ki je 18 let stara, neomadeževana in ki jo je odbor sprejel v društvo. Odbor sme pristop priglašeni članov odklanjati, ne da bi za to navedel razloge.

§ 6. Častni član postane, kogar zbor za posebne, društvu izkazane zasluge imenuje za častnega člana, ustanovni član pa, kdor enkrat za vselej ali pa v petih letnih obdobjih plača ustanovnine K.

Izvršujoč član je, kdor plača vstopnino in plačuje mesečne doneske v namen, da se udeležuje društvene telovadbe ali javnih nastopov v društveni opravi. Izvršujočim članom drugih sokolskih društev, ki pristopijo v štirih tednih po svojem prihodu v temu društvu, ni treba plačati vstopnine.

Podporni član je, kdor plačuje določene letne ali mesečne prispevke. Prispevke je plačevati (mesečno, četrtletno, letno) naprej.

Občni zbor ima pravico, določati in izpreminjati prispevke in vpisnino članov.

§ 7. Član preneha biti:

- a) kdor odboru naznani svoj izstop;
- b) kogar odbor izključi radi kršenja discipline ali omadeževanja društvene časti;
- c) kogar odbor radi neplačanih prispevkov črta iz društva kakor člana, kar se zgodi, če dotičnik, dasi je bil opominjan, društvenih prispevkov ni plačal za zaporedne mesece.

Odbor sme ubožnejšim članom za določeno dobo prispevek zmanjšati ali popolnoma odpustiti.

Izključiti je člana le tedaj, če z nadpolovično večino vseh odbornikov sploh to sklene odbor, ki ga je sklicati v to svrhu. Izključitev stopi takoj v veljavo, vendar ima občni zbor pravico, da na pritožbo razveljavi izključitev, ako je izključenec v teku 14 dni po obvestitvi o izključenju prijavil vzklic pri odboru, čigar dolžnost je, da na prvem občnem zboru predloži zadevo v rešitev. — O vsaki izključitvi je poročati prihodnjemu občnemu zboru.

Pravice in dolžnosti članov.

§ 8. Vsak član ima pravico:

- a) na občnem zboru voliti in voljen biti, glasovati in predlagati, — vse to, če je že najmanj en mesec društvenik;
- b) da se udeležuje dejansko vseh društvenih podjetij in uporablja vse društvene naprave;
- c) da nosi društveno obleko, kadar to določi odbor.

§ 9. Dolžnosti vsakega člana so:

- a) pospeševati po svojih močeh društvene namene,
- b) plačevati društvene prispevke in prispevek „Slovenski sokolski zvezi“,
- c) varovati društveno čast in se pokoravati v društvenem življenju vsem določbam društvenih pravil, odredbam odborovim in odborovih pooblaščenec.

Naraščaj.

§ 10. V društvu se poučuje tudi naraščaj, to so učenci in učenke ljudskih in drugih šol ter trgovski in obrtni vajenci. Vsak, kdor hoče biti sprejet v naraščaj, mora imeti dovoljenje roditeljev ali svojih pravnih zastopnikov. Vpisnino, mesečnino in druge obveznosti določuje odbor.

IV. Društvena uprava.

§ 11. Društveno upravo vodita občni zbor in društveni odbor. Za posamezne dele društvene dela ustanovi odbor posebne odseke, kakor: vaditeljski zbor, izobraževalni odsek, zabavni, izletni, jezdni, kolesarski, pevski, tamburaški odsek in podobne, ki se jim je ravnati po lastnem, od odbora tega društva potrjenem pravilniku.

V. Občni zbor.

§ 12. Redni občni zbor se snide vsako leto januarja meseca na odborov poziv. Poziv je razglasiti hkratu z dnevnim redom najmanj osem dni poprej v društvenih prostorih, po časopisih ali vabilih. Izreden občni zbor skliče pa odbor tudi, kadar se mu zdi potrebno ali kadar ga zahteva (ena desetina) vseh članov, ki pa morajo obenem naznaniti, o čem naj obravnava občni zbor.

§ 13. V področje občnega zbora spada sklepanje o vseh društvenih zadevah.

Posebno mu pripada:

- a) da voli častne člane;
- b) da voli starosto, podstarosto, načelnika izmed vaditeljev vaditeljskega zbora, oziroma, ako tega ni, izmed telovadcev in druge odborove člane, njih namestnike,

računske pregledovalce, praporščaka in njegovega namestnika;

- c) da voli odposlance na občni zbor „Slovenske sokolske zveze“;
- d) da presoja in odobruje odborovo delovanje, zlasti njegovo gospodarstvo z društvenim imetjem, ter njegovih računskih pregledovalcev poročilo o stanju imovine;
- e) da sklepa o izpremembi pravil, kateri sklepi so pa veljavni le, če je navzočna vsaj (ena petina) vseh članov in ako vsaj dve tretjini navzočnih glasujeta za nasvetovane izpremembe;
- f) da določa pristopnino in mesečne doneske;
- g) da sklepa o razdruženju (kakor pod odstavkom IX., § 32. navedeno).

§ 14. Občni zbor je sklepčen, če je najmanj (ena petina, ena šestina) v stanujočih članov navzočna. — Ako bi se ob določeni uri ne sešlo zadostno število članov, se vrši občni zbor eno uro pozneje in so njegovi sklepi veljavni, če je navzočna vsaj ena desetina vseh članov.

Pri glasovanju določuje nadpolovična večina vseh navzočnih članov. Ob enakem razmerju glasov odločuje glas predsednikov, ki sicer ne glasuje.

§ 15. Voliti je z osebno oddanimi listki. Izvolitev je veljavna ob nadpolovični večini vseh navzočnih članov, ki so se udeležili volitve.

Soglasna volitev se vrši lahko z vzklikom.

VI. Odbor.

§ 16. V društvenem odboru je s starosto, podstarosto in načelnikom vred (devet, enajst, trinajst) odbornikov. Poleg odbora voli zbor še namestnika in dva preglednika računov.

Volitev odbora je redno na rednem občnem zboru meseca januarja za enoletno dobo.

§ 17. K sejam se shaja odbor najmanj po enkrat na mesec na poziv staroste. Zahteva li ena tretjina odborovih članov sejo pismeno z navedbo namena, mora starosta v petih dneh sklicati izredno odborovo sejo.

§ 18. Za veljavno sklepanje v odbor mora biti navzočnih najmanj polovico vseh njegovih članov. — Kadar se odbor posvetuje o osebnih zadevah kakega odbornika, se prizadeti ne sme udeležiti ne posvetovanja, ne glasovanja.

Prisotni odborniki sklepajo z večino glasov navzočnih; ob enakem razmerju glasov odločuje starosta, ki sicer ne glasuje.

§ 19. Odbor voli izmed sebe z nadpolovično večino navzočih: tajnika, blagajnika, gospodarja, zapisnikarja in, če se mu zdi potrebno, tudi njih namestnike in druge opravitelje.

§ 20. Odbor urejuje notranje in zunanje društvene zadeve, v kolikor niso pridržane občnemu zboru. Posebno mu pripada:

- a) da sprejema člane, proglašja njih izstop ali izključenje;
- b) da imenuje in odpušča vaditelje na predlog vaditeljskega zbora;
- c) da sprejema naraščaj in določuje vpisnino in prispevke zanj;
- d) da oskrbuje društveno premoženje, najema posojila za društvene namene, sprejema in izdaja denar;
- e) da skrbi za red in disciplino ter izvršuje disciplinarno oblast v društvu;
- f) da odobruje poslovnik na podlagi društvenih pravil, kakor poslovnik za odbor, vaditeljski zbor in izobraževalni odsek, domači red, pevski red, tamburaški red in druge; ima pa tudi pravico, da po potrebi sam sestavlja te poslovnik; — Poslovni red za občni zbor mora odobriti občni zbor.
- g) da sklicuje občne zборе, pripravlja predloge zanje in skrbi za redno društveno delovanje;
- h) da prireja javne telovadbe, tekmovanja, izlete, zabave in javne nastope s pomočjo vaditeljskega zbora ali drugih posameznih odsekov;
- i) da voli odbornika in njegovega namestnika v odbor „Slovenske sokolske zveze“.

§ 21. Namestnika pozove v odbor starosta, bodisi da je kateri član izstopil iz odbora ali da se iz kakega drugega vzroka ne more udeleževati odborovega delovanja. Namestniki pridejo na vrsto po razmerju števila glasov, ki so jih dobili na občnem zboru; ob enolikem številu glasov odloči žreb.

§ 22. Če ne pride odbornik k trem zaporednim sejam brez veljavnega opravičenja, ga je smatrati za izstopivšega iz odbora.

§ 23. Starosta sklicuje odbor k sejam in predseduje njim kakor tudi občnim zborom. On zastopa društvo na zunaj. Ob odsotnosti njegovi ali podstaroste zastopa društvo tajnik v zunanjih zadevah in nasproti osebam in uradam.

§ 24. Listine, ki se ž njimi društvo pravno veže, morata podpisati starosta in tajnik. Na listinah o drugih zadevah zadostuje podpis staroste ali tajnika, odnosno dotičnega odbornika, v čigar področje spada zadeva.

§ 25. Razglase podpisujeta in objavljata v imenu društva starosta in tajnik; razglase, ki se tičejo telovadbe, podpisuje in objavlja načelnik.

§ 26. Kadarkoli starosta ne more izvrševati svojega posla, ga namestuje podstarosta. Delokrog drugih opraviteljev določa odborov poslovnik.

§ 27. Pregledniki računov pazijo na odborovo gospodarstvo z društvenim premoženjem, pregledujejo društvene račune in knjige ter stavijo občnemu zboru dotične predloge. Njih delovanje se prične in neha z dobo odborovega poslovanja.

§ 28. Tehnično vodstvo pristoji vaditeljskemu zboru; urejati mu je telovadne zadeve in izvrševati vsa ž njimi zvezana opravila, sploh vršiti vse naloge glede izobrazbe in napredka v telovadbi.

VII. Upravna doba.

§ 29. Upravna doba društvenega delovanja se pričinja s 1. januarjem in neha z 31. decembrom vsakega leta.

VIII. Poslovni jezik, znak, geslo ter bratski pozdrav.

§ 30. Poslovni jezik je slovenski, znak je „Sokol“, društveno geslo: „Krepimo se!“, pozdrav: „Na zdar!“

IX. Kroj in prapor.

§ 31. Društveniki imajo pri javnih nastopih posebno društveno obleko in društvene znake, ki jih brez odborovega dovoljenja ne smejo nositi. Prestop te določbe kaznuje odbor. — Ob javnih nastopih nastopa društvo s svojim praporom.

X. Rzsodišče.

§ 32. Osebne spore med odborom in člani ter med člani sploh radi društvenih razmer rešuje rzsodišče, ki mu je v 14 dneh izreči sodbo, ki gre zoper njo priziv na občni zbor.

V rzsodišče izvoli vsaka stranka po dva zastopnika izmed društvenikov; zastopniki si izvolijo potem izmed društvenikov svojega predsednika in teh pet razsoja o sporu z večino glasov. Posredovatelj med spornima strankama

je starosta ali podstarosta; do njega se morajo obrniti sporne stranke in on odločuje, če treba, rok za imenovanje zastopnikov in zastopnikom zopet rok za izvolitev predsednika, ki ga ima tudi pravico imenovati sam, če se zastopniki ne morejo zediniti. — Stranki, ki do določenega ji roka ne imenuje svojih zastopnikov, določi starosta zastopnika. Rzsodišče mora svojo rzsodbo sporočiti obema strankama in društvenemu odboru v izvršitev rzsodbe. Rzsodišče posluje na podlagi svojega poslovnika.

XI. Razdružitev.

§ 33. Društvo se razide, če glasujejo za razdružitev pri občnem zboru tri četrtine vseh članov. V tem primeru mora ta zadnji občni zbor tudi ukreniti o društvenem premoženju. — Če bi se pa to ne moglo zgoditi, ali če bi oblast razpustila društvo, pripade društveno premoženje „Slovenski sokolski zvezi“, ki ga mora oddati prvemu slovenskemu telovadnemu društvu, ki bi se ustanovilo v z enakim namenom.

Sokolska slavnost v Brežicah.

Slavnost, ki jo je priredil brežiški Sokol ob priliki razvitja svoje zastave o Binkoštih, se je izvršila lepše in uspešneje, nego so se — bali brežiški Nemci. Dasi je konec slavja kvaril dež in se brežiški Sokol ne more veseliti gmotnega dobička, je vendar Sokol dosegel moralen uspeh, kakor si ga more komaj boljšega želeti. Slavnost je brez dvoma utrdila tla mlademu brežiškemu Sokolu ter izdatno pripomogla k razširjenju in okrepitvi narodne zavdnosti v Brežicah in njih okolici.

Skopo odmerjeni prostor nam žal ne dopušča, da bi podali podroben opis v velikem slogu zasnovanega slavja. Veličastni izprevod Sokolov, ki se jih je zbralo do 400, med njimi okoli 150 hrvatskih, ganljivi prizori ob razvitju zastave in navdušene besede, ki so jih izpregovorili starosta brežiškega Sokola br. dr. Strašek, kumica gospa dr. Straškova, podstarosta brežiškega Sokola br. Kunej, zastopnici brežiških in bizeljskih Slovenk gospici Brovetova in Fracetova, mnogobrojni zastopniki sokolskih in drugih društev, slovenskih županov i. dr., ostanejo gotovo vsem udeležnikom neizbrisno v spominu. Ognjeviti govori bratov Kuneja, dr. Šmirmaula, dr. Straška, dr. Vrbanića (staroste hrvatskega Sokola v Zagrebu), dr. Stojanovića (staroste zagrebškega srbskega Sokola), dr. Carja (podstaroste Hrvatske sok. zveze) in dr. Ravniharja so na banketu Sokole vneli do burnih izrazov pritrjevanja in navdušenja.

Dasi se je del sporeda javne telovadbe radi silnega dežja moral opustiti, je vendar telovadba tudi v skrajšanem obsegu naredila velik vtisk na mnogobrojno občinstvo. Navdušeno je izražalo svojo pohvalo pri vsaki točki — tudi pri prostih vajah, čeprav se niso izva-

jale tako, da bi mogel z njimi zadovoljen biti strokovnjak. Lahko si je misliti, kako mogočen učinek bi bile naredile na občinstvo šele, če bi se bile brez napake v popolnem skladu izvajale. Dopoldanska skušnja je pokazala, da je najmanj tretjina društev samo površno izurjenih. Mnogo telovadcev se je pri skušnji izločilo, a še jih je ostalo veliko nesposobnih za javni nastop. Pokazalo se je, da so nekatera društva jako malomarna glede prostih vaj. Bratje načelniki in vaditelji teh društev: malo več čuta odgovornosti za celotno Sokolstvo! Tretjina društev slabih, to že pomenja nekaj za oceno celote! Proč s popustljivostjo, načelniki in vaditelji, s popustljivostjo proti sebi ravno tako kakor proti telovadcem. Bodite neutrudljivi sami, pa zahtevajte skrajno točnega, paznega in rednega dela pred vsem od onih, ki hočejo javno nastopiti. Neizprosnii bodite proti onim, ki mislijo, da telovadska obleka že dela telovadca, ki se prikažejo pred vsako javno telovadbo nekolikokrat v telovadnico, pa se že smatrajo za izvežbane. Bratsko pa poučite tudi one, ki pridno zahajajo k vajam, pa kot začetniki, morda manj nadarjeni, le polagoma dosegajo uspehe in se morejo šele po dolgotrajni vadbi usposobiti za javno telovadbo; izpodbujajte jih še k pazljivejši vadbi, vztrajnost premaga vse težkoče, tudi njim potem napoči veseli dan prvega javnega nastopa. Istotako pa vnmajte brate, ki so sicer dobro izurjeni, pa jim javen nastop ni pogodu. Povejte jim, da javen nastop ni samo pravica zanj usposobljenih članov, ampak sokolska dolžnost, od katere odveže le nepremagljiva ovira. Vse telovadce pa vedno in vedno opominjajte, naj vadijo proste vaje tudi s ami z a se in ne samo

pri skupni vadbi; že priprostejše vaje niso tako lahke, kakor se v nekaterih društvih misli, proste vaje višje stopnje pa treba, da jih tudi boljši telovadci marljivo vadijo sami zase. Da bi se dosegla boljša in obsežnejša izobrazba naših telovadcev v prostih vajah, bi bilo umestno, da bi se vadile vsaj enkrat na teden tudi v vrstah. Isto bi bilo priporočati tudi glede redovnih vaj, zlasti je na korakanje obrniti vso skrb in pozornost.

Razen prostih vaj so se v Brežicah izvajale še vaje s kiji in z batonom. Vaje s kiji je vkljub vedno hujšemu dežju lepo in živahno

izvajal zagrebški Sokol, vaje z batonom je energično in strumno izvedla vrsta ljubljanskega Sokola, dasi je dež pri tej točki že lil kakor iz škafa.

Naposled bodi izrečeno priznanje vrlemu brežiškemu Sokolu za izvrstno, izredno točno prireditev slavnosti. Iznenadilo nas je imenitno telovadišče. Prostorno, praktično urejeno, ukusno ozaljšano bi bilo izborno služilo vsem svojim namenom, da tega ni preprečil stari sokolski nasprotnik Jupiter pluvius!

Nadaljnemu delu vrliga brežiškega Sokola: na zdar!

Vestnik slovenskega Sokolstva.

Slovenska sokolska zveza.

Iz seje zveznega predsedstva. Na prvi redni seji se je sporazumno z uredništvom „Slov. Sokola“ sklenilo, da postane „Slov. Sokol“ s prihodnjo (današnjo) številko zvezno glasilo. — Obravnavale so se nato podrobnosti glede zleta v Zagreb dne 2. in 3. septembra t. l. Sklenilo se je, da se slovensko Sokolstvo udeleži sokolske razstave v Zagrebu. Razstaviti je slike, fotografije, razglednice, letna poročila, diplome, založene spise, načrte telovadnic, diagrame o statistiki glede članstva in telovadnega obiska, darila, ki jih je dobilo društvo i. dr. Društva naj čimpreje poročajo predsedstvu, ali imajo takih predmetov na razpolago. Kraj, kamor se naj pošljejo predmeti, in čas določimo kasneje. — Dalje se je sklenilo, urediti vse potrebno, da priredimo poseben vlak v Zagreb. — Stopiti je v zvezo s slovenskimi kiparji zaradi izvršitve kake umetnine (plakete), ki jo ponese slov. Sokolstvo v dar hrvatskemu Sokolstvu in prihodnje leto češkemu Sokolstvu. — Vsem društvom se razpošljejo vprašalne pole glede zleta v Zagreb. Vprašanja se tičejo udeležbe pri javni telovadbi, udeležbe sploh zaradi prenočišč in prehrane in udeležbe na izletih iz Zagreba. Društva naj čimpreje izpolnijo vprašalne pole in jih pošljejo predsedstvu. Samoobsebi umevno je, da natančnega števila ni mogoče določiti, ker marsikdo se more za pot odločiti šele zadnji trenotek; vendar je Hrvatom treba vedeti vsaj približno število udeležencev.

Zapisnik II. redne seje vaditeljskega zbora S. S. Z. (Konec.) 3. O zletu v Za-

grebu je poročal brat Smertnik. Bil je po naročilu vad. zbora 19. marca t. l. v Zagrebu, da poizve potrebno radi tekmovalne telovadbe. Odbor hrvatske „Zveze“ je mnenja, naj Slovenci na vsak način tekmujejo. Ako se Čehi in Poljaki ne udeležijo tekmovalne telovadbe, naj tekmujejo s Hrvati. Zadeva se je v nadaljno rešitev izročila tehničnemu odboru Hrvatske zveze. Kolikor pa je sedaj znano in kakor pišejo poljski listi, se Poljaki udeležijo tekme in je torej skoro gotovo, da bodo Slovenci tekmovali s Poljaki. Slavnost je določena na 25., 26. in 27. dan avgusta. Kakor je iz sporeda telovadbe razvidno, se je določil za skupni nastop Slovencev drugi dan v nedeljo. Slovenci naj bi proizvajali skupine na orodju. Brat Smertnik je vprašal, je li vad. zbor s tem zadovoljen. Razvila se je debata. Drugi dan, t. j. nedelja, je za Slovence gotovo primernejši in ugodnejši. Skupine so lepe vaje, upati je, da se doseže dober vtisk. Izvajale bi se na način, da se postavi potrebno orodje in društva drugo za drugim izvajajo skupine. Vsako društvo izvede 3 skupine, na koncu pa vsa društvo eno skupino. Ako primanjkuje kakemu društvu potrebnih moči za skupine, se lahko 2 društvi združita. Brat Sajovic je predlagal, naj se pošlje društvom vprašalna pola glede udeležbe pri skupinah, na katerem orodju jih bodo izvajala in glede števila telovadcev, obenem tudi obvestilo, da vsako društvo izvede 3 skupine, na koncu vsa društva eno skupino; dalje, naj načelniki sestavijo načrte skupin. Vsa ta pojasnila naj društva do 12. junija pošljejo „Zvezi“. Sprejeto. Glede vzornih vrst se je sklenilo, da nastopi vsaka vrsta, ki bo telovadila v višjem

oddelku, tudi kot vzorna vrsta. Radi skupnega nastopa s kiji se je sklenilo z ozirom na to, da se društva z delom preveč ne obremenijo, da se naj teh vaj udeležijo samo spretnejši, vaj s kiji že vajeni telovadci. Sprejel se je tudi predlog, da naj izda „Zveza“ potrebne legitimacije za zlet v Zagreb. — Radi izleta v Črno goro še ni nič gotovega. Slovenci naj bi se ga udeležili vsaj z eno vrsto, ki bi izvajala vzorne proste vaje. — Radi stroškov se je določilo, naj bi prispeval po možnosti vsak posameznik, nekaj društva, nekaj pa „Zveza“.

4. Predloženi poslovnik vad. zbora S. S. Z., ki ga je sestavil brat Sajovic, je vobče ugajal. Vendar treba še nekaj točk dostaviti. Po mnenju brata Smrtnika naj poslovnik ne obsega samo določil o poslovanju pri sejah, temveč ves delokrog vad. zbora. Večkrat je treba reševati nujne stvari, za katere ni mogoče seje vad. zbora sklicati. Umestno bi bilo torej, da se sestavijo tehnični odseki za tako nujno poslovanje. Poslovnik naj obsega tudi dolžnosti in pravice teh tehničnih odsekov, dolžnosti in pravice članov vad. zbora, dalje naj določa, kdo podpisuje za vaditeljski zbor in kdo rešuje spore med člani vad. zbora. Poslovnik se je izročil bratu Sajovicu v nadaljno izpopolnjenje.

5. Poslovnik zveznih nadzornikov, ki ga je sestavil br. Sajovic, se je odobril. Nekaj točk se je še dostavilo, tako glede kvalifikacije redovnih vaj, dalje opombe, ali je bil starosta ali kateri odbornik pri nadzorovanju in koliko odbornikov obiskuje redno telovadbo. Ker je na Kranjskem en nadzornik premalo, so se izvolili sedaj trije: za kraje Šiško, Kamnik, Domžale brat Ambrožič; za Novo mesto, Zagorje, Il. Bistrico, Postojno, Idrijo, Kranj, žensko telovadno društvo v Ljubljani brat Drenik; za Kranjsko goro, Jesenice, Škofjo Loko brat

Evgen Sajovic. Ljubljano nadzoruje zvezni načelnik. Brat Novak je predlagal, naj se zveznemu odboru stavi predlog, da pokrije vsakokratne stroške nadzornikov. Sprejeto.

6. Glede statistike je omenjal br. Smrtnik, da je nujno potrebna za vsa posamezna društva. Ona nam izkazuje natančen pregled telovadnega obiska, dalje napredek v telovadbi kakor pri vrstah, tako pri posamezniku. Sprejela se je po bratu Smrtniku predložena tabela, po kateri naj bi se statistika pisala. Dvakrat na leto, s 1. januarjem in s 1. julijem, naj se statistika zaključi in naj vsako društvo pošlje ta polletni izkaz „Zvezi“ v pogled.

7. Pri slučajnostih je brat Zadel nasvetoval, naj se člani vad. zbora redno udeležujejo sej in namestnike pošiljajo le tedaj, če so opravičeno zadržani. Brat Smrtnik je nadzoroval Sokola v Mozirju in Brežicah. Društvi sta primerno razviti. Pri obeh se kaže napredek.

Vadbeni načrt, ki ga je že v zadnji seji predložil brat Sajovic, se je odobril.

Ker se ni nihče več oglasil za besedo, je br. načelnik zaključil zborovanje.

Društva.

Šišenski Sokol razvije v nedeljo, dne 1. julija, svojo zastavo ter vabi k slavnosti vsa bratska društva sokolska; še posebno so naprosena bližnja društva k sodelovanju.

Sokol v Ilirski Bistrici namerava prirediti dne 15. julija t. l. veliko ljudsko veselico z javno telovadbo s sodelovanjem raznih sokolskih in pevskih društev s Sušaka, Reke, iz Opatije, Volovskega, Podgrada, Postojne itd. Da se ne bi priredila ta dan kakšna druga veselica na Notranjskem, prosi Sokol društva, da se ozirajo pri svojih prireditvah na že določeno veselico v Ilirski Bistrici.

Raznoterosti.

Bratu Ivanu Hribarju, bivšemu dolgoletnemu starosti ljubljanskega Sokola, so občinski svetniki ljubljanski in narodna društva ob poteku desetih let, kar je župan ljubljanski, priredili dne 16. junija pristrčno slavje. Seveda se je tudi ljubljanski Sokol pridružil krogu njegovih slaviteljev, saj se ima mnogo zahvaliti svojemu častnemu članu. Ob najtežjih razmerah, ko se je društva lotila nekakšna stagnacija, je

br. Ivan Hribar prevzel starostvo ljubljanskega Sokola. Njegovi energiji se je posrečilo, da je društvu pridobil simpatije ljubljanskega prebivalstva in ga dvignil socialno na eno prvih mest med ljubljanskimi društvi. Velezaslužnemu bratu kličemo tudi mi: Na mnoga leta!

Vsesokolski zlet v Zagrebu se je preložil na 2. in 3. dan septembra t. l.